

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 16ης Ιανουαρίου 2019 *

«Προδικαστική παραπομπή – Τελωνειακή ένωση – Ενωσιακός τελωνειακός κώδικας – Άρθρο 39 – Ιδιότητα εγκεκριμένου οικονομικού φορέα – Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2015/2447 – Άρθρο 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο – Αιτών που δεν είναι φυσικό πρόσωπο – Ερωτηματολόγιο – Συλλογή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – Οδηγία 95/46/ΕΚ – Άρθρα 6 και 7 – Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 – Άρθρα 5 και 6 – Επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα»

Στην υπόθεση C-496/17,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Finanzgericht Düsseldorf (δικαστήριο φορολογικών διαφορών Ντίσελντορφ, Γερμανία) με απόφαση της 9ης Αυγούστου 2017, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 17 Αυγούστου 2017, στο πλαίσιο της δίκης

Deutsche Post AG

κατά

Hauptzollamt Köln,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Μ. Βηλαρά (εισηγητή), πρόεδρο του τέταρτου τμήματος, προεδρεύοντα του τρίτου τμήματος, J. Malenovský, L. Bay Larsen, M. Safjan και D. Šváby, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Campos Sánchez-Bordona

γραμματέας: R. Sereș, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 5ης Ιουλίου 2018,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Deutsche Post AG, εκπροσωπούμενη από τον U. Möllenhoff, Rechtsanwalt,
- το Hauptzollamt Köln, εκπροσωπούμενο από τους W. Liebe και M. Greve-Giesow καθώς και από την M. Hageroth,
- η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον S. Jiménez García και την V. Ester Casas,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τον G. Albenzio, avvocato dello Stato,
 - η Ουγγρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Z. Fehér και G. Κοός καθώς και από την R. Kissné Berta,
 - η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον B.-R. Killmann και την F. Clotuche-Duvieusart,
- αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 17ης Οκτωβρίου 2018,
- εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447 της Επιτροπής, της 24ης Νοεμβρίου 2015, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ 2015, L 343, σ. 558).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της Deutsche Post AG και του Hauptzollamt Köln (κεντρικού τελωνείου της Κολωνίας, Γερμανία) (στο εξής: κεντρικό τελωνείο) σχετικά με τη φύση και την έκταση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τρίτων που πρέπει να υποβληθούν προκειμένου μια επιχείρηση να απολαύει της ιδιότητας του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 39 του κανονισμού (ΕΕ) 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ 2013, L 269, σ. 1, στο εξής: τελωνειακός κώδικας).

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Η τελωνειακή νομοθεσία

- 3 Ο τίτλος I του τελωνειακού κώδικα περιλαμβάνει το κεφάλαιο 2, το οποίο φέρει τον τίτλο «Δικαιώματα και υποχρεώσεις προσώπων όσον αφορά την τελωνειακή νομοθεσία» και περιλαμβάνει ένα τμήμα 4, με τίτλο «Εγκεκριμένος οικονομικός φορέας» (στο εξής: ΑΕΟ), στο οποίο ανήκουν τα άρθρα 38 έως 41.
- 4 Το άρθρο 38 του ως άνω κώδικα προβλέπει τα εξής:

«1. Οικονομικός φορέας που είναι εγκατεστημένος εντός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης και πληροί τα κριτήρια του άρθρου 39 μπορεί να υποβάλει αίτηση για την ιδιότητα του [ΑΕΟ].

Οι τελωνειακές αρχές, εάν χρειαστεί μετά από διαβουλεύσεις με άλλες αρμόδιες αρχές, χορηγούν την εν λόγω ιδιότητα, που υπόκειται σε παρακολούθηση.

2. Η ιδιότητα του [ΑΕΟ] συνίσταται στα ακόλουθα είδη πιστοποιητικού:

- α) αυτό του [ΑΕΟ] με πιστοποιητικό ως προς τις τελωνειακές απλουστεύσεις, το οποίο παρέχει στον κάτοχό του τη δυνατότητα να απολαύει ορισμένων απλουστεύσεων σύμφωνα με την τελωνειακή νομοθεσία, ή
- β) αυτό του [ΑΕΟ] με πιστοποιητικό ως προς την ασφάλεια και την προστασία, το οποίο παρέχει στον κάτοχό του διευκολύνσεις που αφορούν την ασφάλεια και την προστασία.

[...]

5. Οι τελωνειακές αρχές, εφόσον αναγνωρίσουν την ιδιότητα του [ΑΕΟ] με πιστοποιητικό ως προς τις τελωνειακές απλουστεύσεις και υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι για ένα συγκεκριμένο είδος απλούστευσης που προβλέπεται στην τελωνειακή νομοθεσία, παρέχουν την άδεια στον οικονομικό φορέα να επωφεληθεί από την απλούστευση. Οι τελωνειακές αρχές δεν επανεξετάζουν τα κριτήρια που έχουν ήδη εξεταστεί κατά τη χορήγηση της ιδιότητας του [ΑΕΟ].

6. Ο [ΑΕΟ] που αναφέρεται στην παράγραφο 2 απολαύει ευνοϊκότερης μεταχείρισης από τους λοιπούς οικονομικούς φορείς όσον αφορά τους τελωνειακούς ελέγχους, σύμφωνα με το είδος του πιστοποιητικού που του έχει χορηγηθεί, υποβαλλόμενος, μεταξύ άλλων, σε λιγότερους φυσικούς ελέγχους και ελέγχους εγγράφων.

[...]»

5 Το άρθρο 39 του εν λόγω κώδικα ορίζει τα εξής:

«Τα κριτήρια για τη χορήγηση της ιδιότητας του [ΑΕΟ] είναι τα εξής:

- α) η απουσία ιστορικού σοβαρής παράβασης ή επανειλημμένων παραβάσεων της τελωνειακής νομοθεσίας και των φορολογικών κανόνων, συμπεριλαμβανομένης της απουσίας ιστορικού σοβαρών ποινικών αδικημάτων σχετιζόμενων με την οικονομική δραστηριότητα του αιτούντος,

[...]».

6 Κατά το άρθρο 41, πρώτο εδάφιο, του ιδίου κώδικα:

«Η Επιτροπή ορίζει με εκτελεστικές πράξεις τις λεπτομέρειες για την εφαρμογή των κριτηρίων που αναφέρονται στο άρθρο 39.»

7 Ο τίτλος I του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447 περιλαμβάνει το κεφάλαιο 2, με τίτλο «Δικαιώματα και υποχρεώσεις προσώπων όσον αφορά την τελωνειακή νομοθεσία», το οποίο περιλαμβάνει ένα τμήμα 3, με τίτλο «Εγκεκριμένος οικονομικός φορέας», στο οποίο ανήκουν τα άρθρα 24 έως 35.

8 Κατά το άρθρο 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού αυτού:

«Εάν ο αιτών δεν είναι φυσικό πρόσωπο, το κριτήριο του άρθρου 39 στοιχείο α) του [τελωνειακού] κώδικα θεωρείται ότι πληρούται αν, κατά τα τελευταία τρία έτη, κανένα από τα ακόλουθα πρόσωπα δεν έχει διαπράξει σοβαρή παράβαση ή επανειλημμένες παραβάσεις της τελωνειακής και φορολογικής νομοθεσίας ή δεν έχει καταδικασθεί για σοβαρά ποινικά αδικήματα συνδεδεμένα με την οικονομική του δραστηριότητα:

- α) ο αιτών·

β) το πρόσωπο που διοικεί τον αιτούντα ή ελέγχει τη διοίκησή του·

γ) ο υπάλληλος που είναι υπεύθυνος για τα τελωνειακά θέματα του αιτούντος.»

- 9 Η αιτιολογική σκέψη 9 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2016/341 της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 2015, για τη συμπλήρωση του κανονισμού αριθ. 952/2013 όσον αφορά μεταβατικούς κανόνες για ορισμένες διατάξεις του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα για τις περιπτώσεις που τα σχετικά ηλεκτρονικά συστήματα δεν έχουν τεθεί ακόμη σε λειτουργία, και την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2015/2446 της Επιτροπής (ΕΕ 2016, L 69, σ. 1), διαλαμβάνει τα εξής:

«Δεδομένου ότι το ηλεκτρονικό σύστημα που είναι απαραίτητο για την εφαρμογή των διατάξεων του [τελωνειακού] κώδικα οι οποίες διέπουν τόσο την αίτηση όσο και την άδεια για τη χορήγηση της ιδιότητας του [ΑΕΟ] δεν έχει ακόμη αναβαθμιστεί, πρέπει να συνεχιστεί η χρησιμοποίηση των επί του παρόντος χρησιμοποιούμενων μέσων, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, έως ότου το σύστημα αναβαθμιστεί.»

- 10 Το άρθρο 1 του κανονισμού αυτού ορίζει τα εξής:

«1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει μεταβατικά μέτρα σχετικά με τα μέσα για την ανταλλαγή και την αποθήκευση δεδομένων που αναφέρονται στο άρθρο 278 του [τελωνειακού] κώδικα έως ότου τεθούν σε λειτουργία τα ηλεκτρονικά συστήματα τα οποία είναι αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων του [εν λόγω] κώδικα.

2. Οι απαιτήσεις, οι μορφότυποι και οι κωδικοί δεδομένων που πρέπει να εφαρμόζονται για τις μεταβατικές περιόδους που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2015/2446 [της Επιτροπής, της 28ης Ιουλίου 2015, για τη συμπλήρωση του κανονισμού αριθ. 952/2013 όσον αφορά λεπτομερείς κανόνες σχετικούς με ορισμένες από τις διατάξεις του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ 2015, L 343, σ. 1),] και στον εκτελεστικό κανονισμό [2015/2447] καθορίζονται στα παραρτήματα του παρόντος κανονισμού.»

- 11 Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός 2016/341 περιλαμβάνει ένα κεφάλαιο 1, το οποίο τιτλοφορείται «Γενικές διατάξεις» και περιέχει ένα τμήμα 3, με τίτλο «Αίτηση για την ιδιότητα ΑΕΟ», στο οποίο ανήκει το άρθρο 5 του κανονισμού αυτού που προβλέπει τα εξής:

«1. Έως την ημερομηνία αναβάθμισης του συστήματος ΑΕΟ το οποίο αναφέρεται στο παράρτημα της εκτελεστικής απόφασης 2014/255/ΕΕ [της Επιτροπής, της 29ης Απριλίου 2014, για την εκπόνηση του προγράμματος εργασιών για τον ενωσιακό τελωνειακό κώδικα (ΕΕ 2014, L 134, σ. 46)], οι τελωνειακές αρχές μπορούν να επιτρέπουν τη χρήση άλλων μέσων εκτός από τις ηλεκτρονικές τεχνικές επεξεργασίας δεδομένων για αιτήσεις και αποφάσεις ΑΕΟ ή για κάθε μεταγενέστερο γεγονός που μπορεί να επηρεάσει τις αρχικές αιτήσεις ή αποφάσεις.

2. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, ισχύουν τα ακόλουθα:

α) οι αιτήσεις για την ιδιότητα ΑΕΟ υποβάλλονται χρησιμοποιώντας τη μορφή του εντύπου που παρατίθεται στο παράρτημα 6· και

[...]».

- 12 Το παράρτημα 6 του εν λόγω κανονισμού περιλαμβάνει ένα τμήμα με τίτλο «Επεξηγηματικές σημειώσεις». Στο σημείο 19 των σημειώσεων αυτών, σχετικά με το όνομα, την ημερομηνία και την υπογραφή του αιτούντος, αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«[...]

Αριθμός παραρτημάτων: ο αιτών παραθέτει τις ακόλουθες γενικές πληροφορίες:

1. Γενικά στοιχεία για τους κύριους ιδιοκτήτες/μετόχους, με αναφορά ονομάτων και διευθύνσεων και του ποσοστού συμμετοχής εκάστου. Γενικά στοιχεία για τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Είναι γνωστοί οι ιδιοκτήτες στις τελωνειακές αρχές λόγω προγενέστερης μη συμμόρφωσης;
2. Υπεύθυνος της διοίκησης του αιτούντος για τελωνειακά θέματα.

[...]

8. Ονοματεπώνυμα των ανθρώπων που κατέχουν σημαντικές θέσεις (διευθύνοντες σύμβουλοι, προϊστάμενοι τμημάτων, διευθυντές λογιστηρίων, προϊστάμενος τμήματος τελωνειακών θεμάτων κ.λπ.). Περιγραφή της διαδικασίας που εφαρμόζεται σε περίπτωση προσωρινής ή μόνιμης απουσίας του αρμόδιου υπαλλήλου.

9. Ονοματεπώνυμα ατόμων και θέση αυτών στον οργανισμό του αιτούντος με ειδικές γνώσεις σε τελωνειακά θέματα. Αξιολόγηση του επιπέδου γνώσεων αυτών των προσώπων σε ότι αφορά τη χρήση τεχνολογίας των πληροφοριών σε τελωνειακά θέματα και εμπορικές διαδικασίες και εν γένει σε εμπορικά θέματα.

[...]»

Το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

- 13 Το άρθρο 2 της οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ 1995, L 281, σ. 31), προέβλεπε τα εξής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

- α) “δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί “το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα”· ως πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί λογίζεται το πρόσωπο εκείνο που μπορεί να προσδιοριστεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από φυσική, βιολογική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική άποψη·
- β) “επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” “επεξεργασία”, κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιούνται με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων διαδικασιών και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώρηση, η οργάνωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η τροποποίηση, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η ανακοίνωση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η εναρμόνιση ή ο συνδυασμός, καθώς και το κλείδωμα, η διαγραφή ή η καταστροφή·

[...]».

- 14 Το άρθρο 6 της εν λόγω οδηγίας όριζε τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει:

- α) να υφίστανται σύννομη και θεμιτή επεξεργασία·

- β) να συλλέγονται για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και η μεταγενέστερη επεξεργασία τους να συμβιβάζεται με τους σκοπούς αυτούς. [...]
- γ) να είναι κατάλληλα, συναφή προς το θέμα και όχι υπερβολικά σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους συλλέγονται και υφίστανται επεξεργασία·

[...]

2. Εναπόκειται στον υπεύθυνο της επεξεργασίας να εξασφαλίσει την τήρηση της παραγράφου 1.»

- 15 Το άρθρο 7 της εν λόγω οδηγίας όριζε τα εξής:

«Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να γίνεται μόνον εάν:

[...]

- γ) είναι απαραίτητη για την τήρηση εκ του νόμου υποχρέωσης του υπευθύνου της επεξεργασίας

[...]».

- 16 Ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (γενικός κανονισμός για την προστασία δεδομένων) (ΕΕ 2016, L 119, σ. 1), άρχισε να ισχύει την 24η Μαΐου 2016. Καταργεί την οδηγία 95/46 από τις 25 Μαΐου 2018.

- 17 Το άρθρο 4 του κανονισμού αυτού περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τους ακόλουθους ορισμούς:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού νοούνται ως:

- 1) “δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”: κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο [...]· το ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως όνομα, σε αριθμό ταυτότητας, σε δεδομένα θέσης, σε επιγραμμικό αναγνωριστικό ταυτότητας ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδιάζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του εν λόγω φυσικού προσώπου·
- 2) “επεξεργασία”: κάθε πράξη ή σειρά πράξεων που πραγματοποιείται με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων μέσων, σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή σε σύνολα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διάρθρωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η μεταβολή, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η κοινολόγηση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, ο περιορισμός, η διαγραφή ή η καταστροφή·

[...]».

- 18 Το άρθρο 5 του εν λόγω κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Αρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», προβλέπει τα εξής:

«1. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα:

- α) υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο σε σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων (“νομιμότητα, αντικειμενικότητα και διαφάνεια”),
- β) συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς· [...]
- γ) είναι κατάλληλα, συναφή και περιορίζονται στο αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία (“ελαχιστοποίηση των δεδομένων”).

[...]

2. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας φέρει την ευθύνη και είναι σε θέση να αποδείξει τη συμμόρφωση με την παράγραφο 1 (“λογοδοσία”).»

- 19 Το άρθρο 6 του ιδίου κανονισμού, το οποίο τιτλοφορείται «Νομιμότητα της επεξεργασίας», ορίζει τα εξής:

«1. Η επεξεργασία είναι σύννομη μόνο εάν και εφόσον ισχύει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

[...]

- γ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη συμμόρφωση με έννομη υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας,

[...]

3. Η βάση για την επεξεργασία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχεία γ) και ε) ορίζεται σύμφωνα με:

- α) το δίκαιο της Ένωσης, ή

- β) το δίκαιο του κράτους μέλος στο οποίο υπόκειται ο υπεύθυνος επεξεργασίας.

Ο σκοπός της επεξεργασίας καθορίζεται στην εν λόγω νομική βάση [...]. Η εν λόγω νομική βάση μπορεί να περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις για την προσαρμογή της εφαρμογής των κανόνων του παρόντος κανονισμού, μεταξύ άλλων: τις γενικές προϋποθέσεις που διέπουν τη σύννομη επεξεργασία από τον υπεύθυνο επεξεργασίας· τα είδη των δεδομένων που υποβάλλονται σε επεξεργασία· τα οικεία υποκείμενα των δεδομένων· τις οντότητες στις οποίες μπορούν να κοινοποιούνται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και τους σκοπούς αυτής της κοινοποίησης· τον περιορισμό του σκοπού· τις περιόδους αποθήκευσης· και τις πράξεις επεξεργασίας και τις διαδικασίες επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων για τη διασφάλιση σύννομης και θεμιτής επεξεργασίας, όπως εκείνα για άλλες ειδικές περιπτώσεις επεξεργασίας όπως προβλέπονται στο κεφάλαιο IX. Το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο του κράτους μέλους ανταποκρίνεται σε σκοπό δημόσιου συμφέροντος και είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο νόμιμο σκοπό.

[...]»

Το γερμανικό δίκαιο

- 20 Το άρθρο 139a, παράγραφος 1, του Abgabenordnung (γερμανικού φορολογικού κώδικα, στο εξής: ΑΟ), όπως εφαρμόζεται στη διαφορά της κύριας δίκης, προβλέπει τα εξής:

«Η κεντρική ομοσπονδιακή φορολογική υπηρεσία χορηγεί σε κάθε υποκείμενο στον φόρο, για τον σκοπό της σαφούς ταυτοποίησής του στις φορολογικές διαδικασίες, ενιαίο και μόνιμο κωδικό αριθμό (κωδικό μητρώου), ο οποίος πρέπει να δηλώνεται από τον υποκείμενο στον φόρο ή από τον τρίτο ο οποίος πρέπει να διαβιβάσει δεδομένα του υποκειμένου στον φόρο στις φορολογικές αρχές, σε κάθε αίτηση, δήλωση ή κοινοποίηση προς τις αρχές αυτές. Ο κωδικός μητρώου συνίσταται σε ακολουθία αριθμητικών ψηφίων η οποία δεν επιτρέπεται να σχηματίζεται ή να συνάγεται από άλλα δεδομένα που αφορούν τον υποκείμενο στον φόρο, το δε τελευταίο ψηφίο είναι ψηφίο ελέγχου [...].»

- 21 Το άρθρο 139b του ΑΟ, με τίτλο «Αριθμός μητρώου», ορίζει τα εξής:

«(1) Τα φυσικά πρόσωπα δύνανται να λαμβάνουν έναν μόνον αριθμό μητρώου [...]

(2) Οι φορολογικές υπηρεσίες δύνανται να συλλέγουν και να χρησιμοποιούν τους αριθμούς μητρώου μόνον εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση των εκ του νόμου καθηγόντων τους ή εφόσον η συλλογή ή η χρήση των αριθμών μητρώου επιτρέπεται ή επιτάσσεται ρητώς από νομοθετική διάταξη. Άλλοι δημόσιοι ή μη δημόσιοι φορείς δύνανται:

1. να συλλέγουν ή να χρησιμοποιούν τους αριθμούς μητρώου μόνον εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για τη διαβίβαση δεδομένων μεταξύ των φορέων αυτών και των φορολογικών αρχών ή εφόσον η συλλογή ή η χρήση των αριθμών μητρώου επιτρέπεται ή επιτάσσεται ρητώς από νομοθετική διάταξη, [...]
3. να χρησιμοποιούν τον νομίμως συλλεγέντα αριθμό μητρώου ενός υποκειμένου στον φόρο για τον σκοπό της εκπληρώσεως όλων των υποχρεώσεων κοινοποίησεως που υπέχουν έναντι των φορολογικών αρχών, εφόσον η υποχρέωση κοινοποίησεως αφορά τον ως άνω υποκείμενο στον φόρο και η συλλογή και χρήση του αριθμού μητρώου είναι νόμιμη βάσει του στοιχείου 1 [...]

[...]».

- 22 Το άρθρο 38, παράγραφοι 1 και 3, του Einkommensteuergesetz (νόμου περί φορολογίας εισοδήματος, στο εξής: EStG), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης, έχει ως εξής:

«(1) Όσον αφορά τα εισοδήματα από εξαρτημένη εργασία, ο φόρος εισοδήματος εισπράττεται με παρακράτηση από τον μισθό (φόρος μισθωτών υπηρεσιών), εφόσον ο μισθός καταβάλλεται από εργοδότη [...]

[...]

(3) Σε κάθε καταβολή μισθού, ο εργοδότης παρακρατεί από τον μισθό, για λογαριασμό του εργαζομένου, τον φόρο μισθωτών υπηρεσιών.»

- 23 Κατά το άρθρο 39, παράγραφος 1, του EStG, που επιγράφεται «Ατομικά στοιχεία για τον υπολογισμό της παρακρατήσεως του φόρου μισθωτών υπηρεσιών»:

«Για τη διενέργεια της παρακρατήσεως του φόρου μισθωτών υπηρεσιών, καθορίζονται, με μέριμνα του εργαζομένου, ορισμένα ατομικά στοιχεία για τον υπολογισμό της εν λόγω παρακρατήσεως [...].»

- 24 Σύμφωνα με το άρθρο 39e του EStG, που επιγράφεται «Διαδικασία για τον καθορισμό και την εφαρμογή των ηλεκτρονικών ατομικών στοιχείων για τον υπολογισμό της παρακρατήσεως του φόρου μισθωτών υπηρεσιών»:

«(1) Η κεντρική ομοσπονδιακή φορολογική υπηρεσία καθορίζει, κατά κανόνα με αυτοματοποιημένη μέθοδο, για κάθε εργαζόμενο, ως ατομικά στοιχεία για τον υπολογισμό της παρακρατήσεως φόρου μισθωτών υπηρεσιών, το φορολογικό κλιμάκιο και το ύψος των αφορολόγητων ποσών λόγω τέκνων αναφορικά με τα τέκνα που λαμβάνονται υπόψη για τα φορολογικά κλιμάκια I έως IV [...] (άρθρο 39, παράγραφος 4, πρώτη περίοδος, σημεία 1 και 2) [...] Σε περίπτωση που η φορολογική υπηρεσία καθορίζει ατομικά στοιχεία για τον υπολογισμό της παρακρατήσεως φόρου μισθωτών υπηρεσιών κατά το άρθρο 39, τα κοινοποιεί στην κεντρική ομοσπονδιακή φορολογική υπηρεσία, προκειμένου αυτά να καταστούν διαθέσιμα για αυτόματη πρόσβαση του εργοδότη [...]

(2) Η κεντρική ομοσπονδιακή φορολογική υπηρεσία αποθηκεύει τα ατομικά στοιχεία για τον υπολογισμό της παρακρατήσεως φόρου μισθωτών υπηρεσιών, προκειμένου αυτά να καταστούν διαθέσιμα για αυτόματη πρόσβαση του εργοδότη, αναγράφοντας τον αριθμό μητρώου καθώς και, επιπλέον των δεδομένων που προβλέπονται στο άρθρο 139b, παράγραφος 3, του [ΑΟ], τα ακόλουθα δεδομένα για κάθε υποκείμενο στον φόρο:

1. τη νομική ένταξη σε θρησκευτική κοινότητα που εισπράττει φόρους, καθώς και τις ημερομηνίες εντάξεως και αποχωρήσεως,
2. την επισήμως καταγεγραμμένη οικογενειακή κατάσταση καθώς και την ημερομηνία δημιουργίας ή λύσεως αυτής, με αναγραφή, στην περίπτωση των εγγάμων, του αριθμού μητρώου του/της συζύγου,
3. τα τέκνα με τον αριθμό μητρώου τους [...]

[...]

(4) Για τους σκοπούς της παροχής προσβάσεως στα ατομικά στοιχεία για τον υπολογισμό της παρακρατήσεως φόρου μισθωτών υπηρεσιών, ο εργαζόμενος οφείλει, κατά την έναρξη της σχέσεως εργασίας, να κοινοποιεί σε κάθε εργοδότη του:

1. τον αριθμό μητρώου του και την ημερομηνία γεννήσεώς του [...]

[...]

Ο εργοδότης οφείλει, κατά την έναρξη της σχέσεως εργασίας, να τηλεφορτώνει από τον ιστότοπο της κεντρικής ομοσπονδιακής φορολογικής υπηρεσίας τα ηλεκτρονικά ατομικά στοιχεία για τον υπολογισμό της παρακρατήσεως φόρου μισθωτών υπηρεσιών που αφορούν τον εργαζόμενο και να τα καταχωρίζει στην καρτέλα μισθοδοσίας που τηρεί για τον εργαζόμενο.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 25 Η Deutsche Post είχε την ιδιότητα του εγκεκριμένου παραλήπτη, του εγκεκριμένου αποστολέα και άδεια χρήσεως συνολικής εγγυήσεως οι οποίες συνιστούν απλουστεύσεις στο πλαίσιο του τελωνειακού καθεστώτος της Ένωσης.
- 26 Δεδομένου ότι ο τελωνειακός κώδικας τροποποίησε τους ατομικούς όρους αδειοδοτήσεως στον τελωνειακό τομέα, το κεντρικό τελωνείο, με επιστολή της 19ης Απριλίου 2017, ζήτησε από την Deutsche Post να απαντήσει σε ένα ερωτηματολόγιο αυτοαξιολογήσεως, στο οποίο όφειλε να προσδιορίσει με ακρίβεια τα μέλη των συμβουλευτικών επιτροπών και των εποπτικών συμβουλίων, τα

κύρια διευθυντικά στελέχη (διευθύνοντες συμβούλους, προϊσταμένους τμημάτων, προϊσταμένους λογιστηρίων, προϊσταμένους του τμήματος τελωνειακών υποθέσεων, κ.λπ.) και τους υπευθύνους της διοικήσεως για τελωνειακά θέματα ή τα πρόσωπα που χειρίζονται τελωνειακές υποθέσεις, διαβιβάζοντας, μεταξύ άλλων, τους αριθμούς φορολογικού μητρώου εκάστου εξ αυτών των φυσικών προσώπων και τα στοιχεία των αρμοδίων για τα πρόσωπα αυτά φορολογικών υπηρεσιών.

- 27 Το κεντρικό τελωνείο επισήμανε στην Deutsche Post ότι, σε περίπτωση που δεν παρείχε την απαιτούμενη συνεργασία, δεν θα μπορούσε να διαπιστωθεί κατά πόσον πληρούσε τις προβλεπόμενες στον τελωνειακό κώδικα προϋποθέσεις λήψεως άδειας και ότι, στην περίπτωση αυτή ή αν οι εν λόγω προϋποθέσεις δεν πληρούνταν πλέον, θα ανακαλούσε τις άδειες που κατείχε.
- 28 Με το ένδικο βοήθημα που άσκησε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, του Finanzgericht Düsseldorf (δικαστηρίου φορολογικών διαφορών Ντίσελντορφ, Γερμανία), η Deutsche Post αρνείται ότι έχει την υποχρέωση να διαβιβάσει στο κεντρικό τελωνείο τους αριθμούς φορολογικού μητρώου των οικείων προσώπων και τα στοιχεία των αρμοδίων για τα πρόσωπα αυτά φορολογικών υπηρεσιών.
- 29 Υποστηρίζει ότι ο κύκλος των προσώπων στην επιχείρησή της τα οποία αφορούν τα ερωτήματα του κεντρικού τελωνείου είναι πολύ μεγάλος, ότι ορισμένα από τα πρόσωπα αυτά δεν είναι διατεθειμένα να συναινέσουν στη διαβίβαση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν και ότι ο κύκλος των προσώπων αυτών είναι ευρύτερος από τον κύκλο των προσώπων που μνημονεύονται στο άρθρο 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447. Η Deutsche Post φρονεί ότι από το καθεστώς των εργαζομένων της, από απόψεως φορολογίας εισοδήματος, δεν καθίσταται δυνατό να διαπιστωθεί εάν έχουν διαπραχθεί στο πλαίσιο της οικονομικής της δραστηριότητας σοβαρές ή επανειλημμένες παραβάσεις της τελωνειακής ή της φορολογικής ή της ποινικής νομοθεσίας. Κατά την άποψή της, η συγκέντρωση των αριθμών φορολογικού μητρώου δεν είναι ούτε αναγκαία ούτε πρόσφορη για τον προσδιορισμό της αξιοπιστίας της υπό το πρίσμα του τελωνειακού δικαίου, δεδομένου ότι ο έλεγχος της προσωπικής φορολογικής καταστάσεως του συνόλου των οικείων προσώπων είναι δυσανάλογος σε σχέση με τον σκοπό αυτόν.
- 30 Το κεντρικό τελωνείο ζήτησε την απόρριψη του ενδίκου βοηθήματος. Υποστηρίζει, κυρίως, ότι η διαβίβαση των αριθμών φορολογικού μητρώου υπαγορεύεται από την ανάγκη ορθής ταυτοποιήσεως των οικείων προσώπων στο πλαίσιο υποβολής αιτήσεως από αυτό για την παροχή πληροφοριών στην αρμόδια φορολογική υπηρεσία, ότι προβλέπεται ανταλλαγή πληροφοριών, κατά περίπτωση, μόνον εάν η εν λόγω φορολογική υπηρεσία διαθέτει στοιχεία περί σοβαρών και επανειλημμένων παραβάσεων της φορολογικής νομοθεσίας, ενώ δεν λαμβάνονται υπόψη οι διαδικασίες περί επιβολής διοικητικών χρηματικών προστίμων οι οποίες έχουν παύσει ή οι ποινικές διώξεις οι οποίες έχουν τεθεί στο αρχείο, και ότι οι επανειλημμένες παραβάσεις της εν λόγω νομοθεσίας λαμβάνονται υπόψη μόνο σε περίπτωση σωρεύσεώς τους σε βαθμό δυσανάλογο προς το είδος και το εύρος της επιχειρηματικής δραστηριότητας του αιτουμένου την άδεια. Θεωρεί ότι ο κύκλος των προσώπων τα οποία αφορούν τα ερωτήματα συνάδει με την τελωνειακή νομοθεσία της Ένωσης.
- 31 Κατά το αιτούν δικαστήριο, η επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης εξαρτάται από την ερμηνεία του άρθρου 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447, υπό το πρίσμα του άρθρου 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του κανονισμού 2016/679, καθόσον οι αριθμοί φορολογικού μητρώου των οικείων προσώπων και τα στοιχεία των αρμοδίων για τα πρόσωπα αυτά φορολογικών υπηρεσιών αποτελούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.
- 32 Το αιτούν δικαστήριο, αφενός, διερωτάται αν η διαβίβαση τέτοιων δεδομένων αποτελεί νόμιμη επεξεργασία υπό το πρίσμα του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447. Αφετέρου, αμφιβάλλει ως προς την ανάγκη προσφυγής στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των εργαζομένων και των μελών του εποπτικού συμβουλίου της Deutsche Post, τα οποία έχουν συλλεγεί για τους σκοπούς της εισπράξεως του φόρου εισοδήματος με παρακράτηση από τον μισθό.

- 33 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των εργαζομένων αυτών δεν συνδέονται ευθέως με την εκτίμηση της αξιοπιστίας της Deutsche Post υπό το πρίσμα των διατάξεων του τελωνειακού δικαίου και δεν έχουν καμία σχέση με την οικονομική της δραστηριότητα.
- 34 Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν, λαμβανομένων υπόψη του άρθρου 8, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και της αρχής της αναλογικότητας, η τελωνειακή αρχή μπορεί να ζητήσει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως οι αριθμοί φορολογικού μητρώου των οικείων προσώπων και τα στοιχεία των φορολογικών υπηρεσιών που είναι αρμόδιες για την εκκαθάριση του φόρου εισοδήματος των προσώπων αυτών. Επισημαίνει ότι τα μέλη του εποπτικού συμβουλίου δεν αναφέρονται στο παράρτημα 6 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2016/341 και ότι, όπως ακριβώς οι προϊστάμενοι τμημάτων και οι προϊστάμενοι λογιστηρίου, δεν ασχολούνται με τον χειρισμό ζητημάτων που αφορούν την τελωνειακή νομοθεσία.
- 35 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Finanzgericht Düsseldorf (δικαστήριο φορολογικών διαφορών Ντίσελντορφ) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει το άρθρο 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του εκτελεστικού κανονισμού [2015/2447] την έννοια ότι η τελωνειακή αρχή επιτρέπεται, βάσει της διατάξεως αυτής, να ζητήσει από τον αιτούντα να κοινοποιήσει, όσον αφορά τα μέλη του εποπτικού του συμβουλίου και τους δραστηριοποιούμενους σε αυτόν διευθύνοντες συμβούλους, προϊσταμένους τμημάτων, προϊσταμένους λογιστηρίου, προϊσταμένους του τμήματος τελωνειακών υποθέσεων καθώς και τα υπεύθυνα για τις τελωνειακές υποθέσεις και τα αρμόδια για τον χειρισμό των υποθέσεων αυτών μέλη του προσωπικού, αφενός, τους αριθμούς φορολογικού μητρώου που έχει χορηγήσει, για τους σκοπούς της εισπράξεως του φόρου εισοδήματος, η γερμανική κεντρική ομοσπονδιακή φορολογική υπηρεσία και, αφετέρου, τα στοιχεία των αρμόδιων για την εκκαθάριση του φόρου εισοδήματος φορολογικών υπηρεσιών;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

- 36 Για να δοθεί απάντηση στο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα, οι μετέχοντες στη διαδικασία, πλην της Επιτροπής, στηρίζονται στον κανονισμό 2016/679, στον οποίο παραπέμπει επίσης το αιτούν δικαστήριο.
- 37 Η Επιτροπή υποστηρίζει συναφώς ότι, δεδομένου ότι τα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης έλαβαν χώρα τον Απρίλιο του 2017, για την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης εφαρμοστέα είναι η οδηγία 95/46.
- 38 Εντούτοις, λαμβανομένου υπόψη του αναγνωριστικού χαρακτήρα του ενδίκου βοηθήματος ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου (Feststellungsklage), δεν αποκλείεται ο κανονισμός αυτός να τυγχάνει εφαρμογής *ratione temporis* για την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης, δεδομένου ότι από την επ' ακροατηρίου συζήτηση δεν κατέστη δυνατό να διευκρινιστεί το σημείο αυτό.
- 39 Επομένως, απάντηση στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί τόσο βάσει της οδηγίας 95/46 όσο και βάσει του κανονισμού 2016/679.

Επί της ουσίας

- 40 Με το προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν το άρθρο 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447, εξεταζόμενο υπό το πρίσμα της οδηγίας 95/46 και του κανονισμού 2016/679, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι οι

τελωνειακές αρχές μπορούν να απαιτήσουν από τον αιτούμενο την ιδιότητα του ΑΕΟ να κοινοποιήσει τους χορηγηθέντες για τους σκοπούς της εισπράξεως του φόρου εισοδήματος αριθμούς φορολογικού μητρώου των μελών του εποπτικού του συμβουλίου και των μισθωτών του που ασκούν τα καθήκοντα διευθυνόντων συμβούλων, προϊσταμένων τμημάτων, προϊσταμένων λογιστηρίου, προϊσταμένων του τμήματος τελωνειακών υποθέσεων καθώς και των υπεύθυνων για τις τελωνειακές υποθέσεις και των αρμόδιων για τον χειρισμό των υποθέσεων αυτών μελών του προσωπικού, καθώς και τα στοιχεία των αρμόδιων για το σύνολο των προσώπων αυτών φορολογικών υπηρεσιών.

- 41 Πρώτον, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι το άρθρο 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447 προβλέπει ότι, όταν ο αιτούμενος την ιδιότητα του ΑΕΟ δεν είναι φυσικό πρόσωπο, το κριτήριο που προβλέπεται στο άρθρο 39, στοιχείο α', του τελωνειακού κώδικα θεωρείται ότι πληρούται αν, κατά τα τελευταία τρία έτη, κανένα από τα πρόσωπα που το άρθρο αυτό ορίζει δεν έχει διαπράξει σοβαρή παράβαση ή επανειλημμένες παραβάσεις της τελωνειακής και φορολογικής νομοθεσίας ή δεν έχει καταδικασθεί για σοβαρά ποινικά αδικήματα συνδεδεμένα με την οικονομική του δραστηριότητα.
- 42 Πρόκειται αποκλειστικώς για τον αιτούντα, για το πρόσωπο που διοικεί τον αιτούντα ή ελέγχει τη διοίκησή του και για τον υπάλληλο που είναι υπεύθυνος για τα τελωνειακά θέματα του αιτούντος. Από την ανάγνωση της διατάξεως αυτής προκύπτει ότι ο κατάλογος αυτός είναι εξαντλητικός.
- 43 Συνεπώς, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι το άρθρο 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 2015/2447 μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αφορά φυσικά πρόσωπα διαφορετικά από εκείνα που διοικούν τον αιτούντα, ελέγχουν τη διοίκησή του ή είναι υπεύθυνα για τα τελωνειακά θέματα του αιτούντος. Συνεπώς, στην παρούσα διάταξη δεν εμπίπτουν τα μέλη συμβουλευτικών επιτροπών και εποπτικών συμβουλίων νομικού προσώπου, οι προϊστάμενοι τμημάτων, εκτός εκείνων που είναι υπεύθυνοι για τα τελωνειακά θέματα του αιτούντος, οι διευθυντές λογιστηρίων και τα πρόσωπα που ασχολούνται με τη διεκπεραίωση των τελωνειακών ζητημάτων.
- 44 Όσον αφορά τους διευθύνοντες συμβούλους, μπορεί να τους επιβληθεί η συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις που ορίζονται στην εν λόγω διάταξη αν, σε μια περίπτωση όπως αυτή της κύριας δίκης, ήθελε θεωρηθεί ότι διοικούν τον αιτούντα ή ελέγχουν τη διοίκησή του.
- 45 Βεβαίως, ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός 2016/341 προβλέπει, στο σημείο 19 των επεξηγηματικών σημειώσεων που περιλαμβάνονται στο παράρτημά του 6, ότι ο αιτούμενος την ιδιότητα του ΑΕΟ προσκομίζει, προσαρτημένα στο έντυπο αιτήσεως την οποία συντάσσει για την αναγνώριση της ιδιότητας αυτής, τα ονοματεπώνυμα και τις εντός της επιχειρήσεώς του θέσεις ενός ευρύτερου καταλόγου φυσικών προσώπων από εκείνον του άρθρου 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447.
- 46 Ωστόσο, αρκεί, συναφώς, η διαπίστωση ότι ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός 2016/341 δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι έχει ως σκοπό ή ως αποτέλεσμα να παρεκκλίνει από το άρθρο 41, πρώτο εδάφιο, του τελωνειακού κώδικα, κατά το οποίο η Επιτροπή ορίζει, με εκτελεστικές πράξεις, τις λεπτομέρειες για την εφαρμογή των κριτηρίων που αναφέρονται στο άρθρο 39 του κώδικα αυτού και πρέπει να εξετάζονται προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον μπορεί να χορηγηθεί στον αιτούντα η ιδιότητα του ΑΕΟ.
- 47 Επομένως, ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός 2016/341 δεν μπορεί να επηρεάσει το περιεχόμενο του άρθρου 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447.
- 48 Επιπλέον, το γεγονός ότι η διάταξη αυτή επιβάλλει στο «πρόσωπο» που διοικεί τον αιτούντα ή ελέγχει τη διοίκησή του και στον «υπάλληλο» που είναι υπεύθυνος για τα τελωνειακά θέματα του αιτούντος την τήρηση των απαιτήσεων τις οποίες προβλέπει δεν μπορεί να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι οι εν λόγω απαιτήσεις αφορούν ένα μόνον πρόσωπο που διοικεί τον αιτούντα ή ελέγχει τη διοίκησή του και έναν μόνον υπάλληλο υπεύθυνο για τα τελωνειακά θέματά του.

- 49 Πράγματι, δεν μπορεί να αποκλειστεί ότι, στο πλαίσιο της οργάνωσης επιχειρήσεως, πλείονα φυσικά πρόσωπα συνδιοικούν ή ελέγχουν από κοινού τη διοίκησή της και ότι πλείονα άλλα φυσικά πρόσωπα είναι υπεύθυνα για τα τελωνειακά θέματά της, ιδίως σε εδαφική βάση.
- 50 Κατά συνέπεια, τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447 είναι όλα αυτά που, στο πλαίσιο της οργάνωσης του αιτούντος, διοικούν τον αιτούντα ή ελέγχουν τη διοίκησή του καθώς και αυτά που είναι υπεύθυνα για τα τελωνειακά θέματά του.
- 51 Δεύτερον, για να μπορέσουν οι τελωνειακές αρχές να απαντήσουν σε αίτηση για τη χορήγηση της ιδιότητας του ΑΕΟ, η διάταξη αυτή προϋποθέτει ότι τους παρέχεται η δυνατότητα προσβάσεως στα δεδομένα από τα οποία μπορεί να διαπιστωθεί ότι κανένα από τα φυσικά πρόσωπα που αυτή ορίζει δεν έχει διαπράξει σοβαρή παράβαση ή επανειλημμένες παραβάσεις της τελωνειακής και φορολογικής νομοθεσίας ούτε έχει καταδικασθεί για σοβαρά ποινικά αδικήματα συνδεδεμένα με την οικονομική του δραστηριότητα.
- 52 Εν προκειμένω, οι γερμανικές τελωνειακές αρχές ζητούν την κοινοποίηση των αριθμών φορολογικού μητρώου των φυσικών προσώπων που αναφέρονται στη σκέψη 50 της παρούσας αποφάσεως και τα στοιχεία των αρμόδιων για τα πρόσωπα αυτά φορολογικών υπηρεσιών.
- 53 Σε μια τέτοια περίπτωση, είναι σημαντικό, εάν η πρακτική των αρχών αυτών συνεπάγεται την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο α', της οδηγίας 95/46 ή του άρθρου 4, σημείο 2, του κανονισμού 2016/679, να τηρείται η νομοθεσία της Ένωσης σχετικά με την προστασία των δεδομένων αυτών.
- 54 Συναφώς, η νομοθεσία αυτή συνεπάγεται ότι ο σεβασμός του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή στο πλαίσιο της επεξεργασίας τέτοιων δεδομένων αφορά κάθε πληροφορία σχετικά με φυσικό πρόσωπο η ταυτότητα του οποίου είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί (πρβλ. αποφάσεις της 9ης Νοεμβρίου 2010, Volker und Markus Schecke και Eifert, C-92/09 και C-93/09, EU:C:2010:662, σκέψη 52, καθώς και της 17ης Οκτωβρίου 2013, Schwarz, C-291/12, EU:C:2013:670, σκέψη 26).
- 55 Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει επίσης ότι τα φορολογικά δεδομένα συνιστούν «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο α', της οδηγίας 95/46 (πρβλ. αποφάσεις της 1ης Οκτωβρίου 2015, Bara κ.λπ., C-201/14, EU:C:2015:638, σκέψη 29, καθώς και της 27ης Σεπτεμβρίου 2017, Ruškár, C-73/16, EU:C:2017:725, σκέψη 41).
- 56 Ο αριθμός φορολογικού μητρώου αποτελεί, εκ της φύσεώς του, φορολογικό δεδομένο που αφορά φυσικό πρόσωπο η ταυτότητα του οποίου είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί και, κατά συνέπεια, δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα. Επιπλέον, λόγω του συσχετισμού του αριθμού φορολογικού μητρώου ενός επακριβώς προσδιοριζόμενου προσώπου με την πληροφορία σχετικά με την αρμόδια για το πρόσωπο αυτό φορολογική υπηρεσία, στον οποίο προβαίνουν οι τελωνειακές αρχές, η πληροφορία αυτή πρέπει επίσης να θεωρηθεί δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα.
- 57 Ωστόσο, κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να είναι σύμφωνη, αφενός, προς τις αρχές που πρέπει να τηρούνται ως προς την ποιότητα των δεδομένων, τις οποίες θέτει το άρθρο 6 της οδηγίας 95/46 ή το άρθρο 5 του κανονισμού 2016/679 και, αφετέρου, προς τις βασικές αρχές της νόμιμης επεξεργασίας δεδομένων που απαριθμεί το άρθρο 7 της οδηγίας αυτής ή το άρθρο 6 του κανονισμού αυτού (πρβλ. αποφάσεις της 20ής Μαΐου 2003, Österreichischer Rundfunk κ.λπ., C-465/00, C-138/01 και C-139/01, EU:C:2003:294, σκέψη 65, καθώς και της 13ης Μαΐου 2014, Google Spain και Google, C-131/12, EU:C:2014:317, σκέψη 71).
- 58 Ειδικότερα, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει, δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', της οδηγίας 95/46 ή του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', του κανονισμού 2016/679, να συλλέγονται για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να είναι

κατάλληλα, συναφή και να περιορίζονται στο αναγκαίο σε σχέση με τους εν λόγω σκοπούς μέτρο, η δε επεξεργασία τους είναι νόμιμη, κατά το άρθρο 7, στοιχείο γ', της εν λόγω οδηγίας ή κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού αυτού, εάν είναι απαραίτητη για την τήρηση εκ του νόμου υποχρεώσεως του υπευθύνου της επεξεργασίας.

- 59 Περαιτέρω, υπενθυμίζεται ότι η απαίτηση περί θεμιτής επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που προβλέπει το άρθρο 6 της οδηγίας 95/46 ή το άρθρο 5 του κανονισμού 2016/679, συνεπάγεται την υποχρέωση ενημερώσεως των προσώπων τα οποία αφορούν τα δεδομένα σχετικά με τη συλλογή των δεδομένων αυτών από τις τελωνειακές αρχές προς τον σκοπό περαιτέρω επεξεργασίας τους (πρβλ. απόφαση της 1ης Οκτωβρίου 2015, Bara κ.λπ., C-201/14, EU:C:2015:638, σκέψη 34).
- 60 Όσον αφορά την επίμαχη στην κύρια δίκη κατάσταση, αφενός, όπως προκύπτει, οι αριθμοί φορολογικού μητρώου των φυσικών προσώπων συνελέγησαν, αρχικώς, από τον εργοδότη των προσώπων αυτών προκειμένου να διασφαλισθεί η τήρηση της νομοθεσίας περί φορολογίας εισοδήματος και, ειδικότερα, της υποχρεώσεως του τελευταίου να παρακρατεί από τον μισθό τον φόρο που υπολογίστηκε βάσει των εισοδημάτων από μισθωτή εργασία καθενός από τα εν λόγω φυσικά πρόσωπα.
- 61 Αφετέρου, η εν συνεχεία συλλογή των εν λόγω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις τελωνειακές αρχές, προκειμένου αυτές να αποφασίσουν σχετικά με αίτηση χορηγήσεως της ιδιότητας του ΑΕΟ, παρίσταται αναγκαία για την τήρηση εκ του νόμου υποχρεώσεως την οποία οι αρχές αυτές υπέχουν δυνάμει του άρθρου 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447 και των όρων που αυτό επιβάλλει για τη χορήγηση της ιδιότητας αυτής. Στο μέτρο αυτό, τα εν λόγω δεδομένα συλλέγονται και, ως εκ τούτου, υποβάλλονται σε επεξεργασία για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς.
- 62 Το ίδιο ισχύει όσον αφορά τη συλλογή, από τις τελωνειακές αρχές, των στοιχείων των φορολογικών υπηρεσιών οι οποίες είναι αρμόδιες για την εκκαθάριση του φόρου εισοδήματος των εν λόγω φυσικών προσώπων, καθόσον μια τέτοια συλλογή έχει επίσης ως σκοπό να παράσχει τη δυνατότητα στις εν λόγω αρχές να απαντήσουν σε αίτηση χορηγήσεως της ιδιότητας του ΑΕΟ.
- 63 Εντούτοις, πρέπει, σε μια περίπτωση όπως αυτή της κύριας δίκης, τα συλλεγόμενα από τις τελωνειακές αρχές δεδομένα, ήτοι οι αριθμοί φορολογικού μητρώου φυσικών προσώπων και τα στοιχεία των φορολογικών υπηρεσιών οι οποίες είναι αρμόδιες για την εκκαθάριση του φόρου εισοδήματος των εν λόγω προσώπων, να είναι, όπως προκύπτει από τη σκέψη 58 της παρούσας αποφάσεως, κατάλληλα, συναφή και να περιορίζονται στο αναγκαίο μέτρο σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους συλλέγονται τα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.
- 64 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 66 των προτάσεών του, το γεγονός ότι οι τελωνειακές αρχές χορηγούν την ιδιότητα του ΑΕΟ σε μια επιχείρηση, ισοδυναμεί, στην πράξη, με ανάθεση σε αυτήν ενός μέρους των καθηκόντων ελέγχου τηρήσεως της τελωνειακής νομοθεσίας. Συνεπώς, είναι σημαντικό, πριν από τη χορήγηση της εν λόγω ιδιότητας, οι αρχές αυτές να μπορούν να λάβουν πληροφορίες σχετικά με την αξιοπιστία του αιτούμενου την εν λόγω ιδιότητα όσον αφορά την τήρηση της τελωνειακής νομοθεσίας και σχετικά με την αξιοπιστία των φυσικών προσώπων που μνημονεύονται στο άρθρο 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447 ως προς την τήρηση από τα πρόσωπα αυτά της τελωνειακής νομοθεσίας και των φορολογικών διατάξεων που τα αφορούν.
- 65 Επομένως, η συλλογή των αριθμών φορολογικού μητρώου των φυσικών προσώπων και μόνον που μνημονεύονται στο άρθρο αυτό καθώς και των στοιχείων των αρμόδιων για τα πρόσωπα αυτά φορολογικών υπηρεσιών αποτελεί κατάλληλο και συναφές μέτρο προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα στις τελωνειακές αρχές να εξακριβώσουν εάν έχει διαπραχθεί από αυτά κάποια από τις παραβάσεις που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο.

- 66 Επιπλέον, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται με τον τρόπο αυτό από τις εν λόγω αρχές περιορίζονται στο αναγκαίο μέτρο για την επίτευξη του σκοπού που αναφέρεται στο άρθρο 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447, καθόσον πρόκειται για περιορισμένα δεδομένα, τα οποία, αυτά καθαυτά, δεν αποκαλύπτουν στις τελωνειακές αρχές ευαίσθητες πληροφορίες σχετικά με την προσωπική κατάσταση, όπως είναι η οικογενειακή κατάσταση ή το θρήσκευμα ή τα εισοδήματα των φυσικών προσώπων που τα δεδομένα αυτά αφορούν.
- 67 Μολονότι, όπως επισημαίνει το αιτούν δικαστήριο, η συλλογή των αριθμών φορολογικού μητρώου των φυσικών προσώπων που απαριθμούνται στο εν λόγω άρθρο και των στοιχείων των αρμόδιων για τα πρόσωπα αυτά φορολογικών υπηρεσιών μπορεί, κατ' αρχήν, να παράσχει στις τελωνειακές αρχές τη δυνατότητα να έχουν πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που δεν έχουν καμία σχέση με την οικονομική δραστηριότητα του αιτουμένου την ιδιότητα του ΑΕΟ, εντούτοις διαπιστώνεται ότι οι παραβάσεις των φορολογικών διατάξεων, τις οποίες μνημονεύει το άρθρο αυτό, δεν περιορίζονται στις παραβάσεις που συνδέονται με την οικονομική δραστηριότητα του αιτουμένου την ιδιότητα του ΑΕΟ.
- 68 Συναφώς, παρίσταται δικαιολογημένο, πριν από τη χορήγηση της εν λόγω ιδιότητας στον αιτούμενο αυτήν, χορήγηση η οποία, όπως προκύπτει από τη σκέψη 64 της παρούσας αποφάσεως, ισοδυναμεί με την ανάθεση σε αυτόν της ασκήσεως καθηκόντων τα οποία ανήκουν στις τελωνειακές αρχές, να απαιτείται οι αρχές αυτές να ελέγχουν όχι μόνον αν αυτός τηρεί την τελωνειακή νομοθεσία, αλλά και αν, λαμβανομένου υπόψη του επιπέδου ευθύνης τους στο πλαίσιο της οργανωτικής δομής του συγκεκριμένου αιτούντος, τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447 έχουν τυχόν διαπράξει τα ίδια σοβαρή παράβαση ή επανειλημμένες παραβάσεις της εν λόγω νομοθεσίας ή των φορολογικών διατάξεων, ανεξαρτήτως του εάν οι παραβάσεις αυτές έχουν σχέση με την οικονομική δραστηριότητα του εν λόγω αιτούντος.
- 69 Ως εκ τούτου, η συλλογή από τις τελωνειακές αρχές των αριθμών φορολογικού μητρώου των φυσικών προσώπων που απαριθμούνται περιοριστικώς στο άρθρο 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 2015/2447 και των στοιχείων των αρμόδιων για τα πρόσωπα αυτά φορολογικών υπηρεσιών επιτρέπεται μόνον εφόσον τα δεδομένα αυτά παρέχουν στις εν λόγω αρχές τη δυνατότητα να αντλήσουν πληροφορίες σχετικά με σοβαρές ή επανειλημμένες παραβάσεις της τελωνειακής νομοθεσίας ή των φορολογικών διατάξεων ή σχετικά με σοβαρά ποινικά αδικήματα που έχουν διαπραχθεί από τα εν λόγω φυσικά πρόσωπα και συνδέονται με την οικονομική τους δραστηριότητα.
- 70 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, στο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι το άρθρο 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447, εξεταζόμενο υπό το πρίσμα της οδηγίας 95/46 και του κανονισμού 2016/679, έχει την έννοια ότι οι τελωνειακές αρχές μπορούν να απαιτήσουν από τον αιτούμενο την ιδιότητα του ΑΕΟ να κοινοποιήσει τους χορηγηθέντες για τους σκοπούς εισπράξεως του φόρου εισοδήματος αριθμούς φορολογικού μητρώου οι οποίοι αφορούν αποκλειστικώς και μόνον τα φυσικά πρόσωπα που διοικούν τον αιτούντα ή ελέγχουν τη διοίκησή του και αυτά που είναι υπεύθυνα για τα τελωνειακά θέματα του αιτούντος, καθώς και τα στοιχεία των αρμόδιων για το σύνολο των προσώπων αυτών φορολογικών υπηρεσιών, υπό την προϋπόθεση ότι τα δεδομένα αυτά παρέχουν στις εν λόγω αρχές τη δυνατότητα να αντλήσουν πληροφορίες σχετικά με σοβαρές ή επανειλημμένες παραβάσεις της τελωνειακής νομοθεσίας ή των φορολογικών διατάξεων ή σχετικά με σοβαρά ποινικά αδικήματα που έχουν διαπραχθεί από τα εν λόγω φυσικά πρόσωπα και συνδέονται με την οικονομική τους δραστηριότητα.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 71 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447 της Επιτροπής, της 24ης Νοεμβρίου 2015, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα, εξεταζόμενο υπό το πρίσμα της οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων), έχει την έννοια ότι οι τελωνειακές αρχές μπορούν να απαιτήσουν από τον αιτούμενο την ιδιότητα του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα να κοινοποιήσει τους χορηγηθέντες για τους σκοπούς εισπράξεως του φόρου εισοδήματος αριθμούς φορολογικού μητρώου οι οποίοι αφορούν αποκλειστικώς και μόνον τα φυσικά πρόσωπα που διοικούν τον αιτούντα ή ελέγχουν τη διοίκησή του και αυτά που είναι υπεύθυνα για τα τελωνειακά θέματα του αιτούντος, καθώς και τα στοιχεία των αρμόδιων για το σύνολο των προσώπων αυτών φορολογικών υπηρεσιών, υπό την προϋπόθεση ότι τα δεδομένα αυτά παρέχουν στις εν λόγω αρχές τη δυνατότητα να αντλήσουν πληροφορίες σχετικά με σοβαρές ή επανειλημμένες παραβάσεις της τελωνειακής νομοθεσίας ή των φορολογικών διατάξεων ή σχετικά με σοβαρά ποινικά αδικήματα που έχουν διαπραχθεί από τα εν λόγω φυσικά πρόσωπα και συνδέονται με την οικονομική τους δραστηριότητα.

(υπογραφές)